

11 september 2009

Stadsschouwburg Mechelen

Het Firmament presenteerde...

GELIEVE DE WERKEN VAN HET FIRMAMENT TE BETREDEN - Verslag

Het Firmament schreef op 11 september 2009 **geschiedenis**. Op die dag tekende Het Firmament namelijk de **krijtlijnen** uit voor de **toekomst** van het poppen-, figuren-, en objectentheater in Vlaanderen en het waardevolle erfgoed ervan. Het Firmament kon niet alleen de **resultaten** van een **grootschalig onderzoek** voorstellen, dat meer dan **drie jaar** in beslag nam. Deze resultaten werden bovendien gebundeld in een **prachtig boek** dat samen met FARO, het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, gerealiseerd werd: *De boom op het dak. Verdiepingen in het figurentheatererfgoed*. En dat alles in aanwezigheid van **meer dan 100 deelnemers** uit de wereld van het figurentheater, het erfgoed, de kunsten, kunsteducatie, het onderwijs, enz.

De presentatie van de onderzoeksresultaten vormde de hoofdmoot van dit feestelijke slotevenement. Met de afronding van het onderzoek is immers een belangrijke en noodzakelijke stap gezet naar een echt (t)Huis voor figurentheater in Vlaanderen. Verschillende sprekers kwamen het belang van dit onderzoek en van de publicatie toelichten, waaronder Jan Vermassen, adviseur erfgoed van het kabinet van Vlaams Minister van Cultuur Joke Schauvliege, Frank Nobels, schepen van cultuur van de stad Mechelen, en Marc Jacobs, directeur van FARO. Daarnaast was de gekende Nederlandse figurentheatermaker Onny Huisink van Speeltheater Holland te gast, en werden de toeschouwers getraakteerd op een voorstelling van Theater De Spiegel.

Na ontvangst in de Stadsschouwburg van Mechelen door gastheer **Chris Dusaucht**, zette **Veerle Wallebroek** (algemene leiding Het Firmament) allereerst de belangrijkste resultaten van 3 jaar onderzoek op een rijtje. Het onderzoek werd gesteund door de Vlaamse overheid, de provincie Antwerpen en de stad Mechelen. Nooit eerder werd zoveel informatie verzameld, nooit eerder werden zoveel mensen bevraagd. **Koestering van en een actuele omgang met het materiële en het immateriële figurentheatererfgoed** werden naar voren geschoven als de centrale doelstelling van het (t)Huis voor figurentheater. Het (t)Huis moet naast de erfgoedthema's (registratie, onderzoek, ontsluiting en bewaring) ook werk maken van opleiding en promotie van het medium. Een nauwe koppeling aan de hedendaagse figurentheaterpraktijk is hierbij een noodzaak. Het (t)Huis kan deze uitdagingen zelf invullen, maar kan ze ook katalyseren aan de hand van samenwerkingen. Dat is noodzakelijk om de verdere ontwikkeling van het figurentheater(erfgoed) als dynamisch erfgoed te garanderen. De

erkenning van Het Firmament in 2009 als landelijk expertisecentrum voor figurentheatererfgoed was alvast een belangrijke stap in de goede richting, maar dekt slechts een deel van de vele uitdagingen die aangepakt moeten worden. Veerle Wallebroek deed dan ook een warme oproep naar alle spelers in het veld en naar de beleidsmakers om deze duidelijke signalen uit het veld niet te negeren en samen met Het Firmament te werken aan de toekomst van het figurentheater(erfgoed) in Vlaanderen.

Jan Vermassen, adviseur erfgoed in het kabinet van Joke Schauvliege, minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, speelde daar in zijn toespraak meteen op in. Hij kaderde de onderzoeksresultaten binnen de recente tendensen in het cultureel-erfgoedveld, en benadrukte daarbij het **belang van ontsluiting en expertise**, twee kernpunten die in het onderzoek ook veelvuldig aan bod komen. Verder werd de waarde van het haalbaarheidsonderzoek geduid, met name om de positie van **Vlaanderen** als een van de **koplopers in het denken rond immaterieel erfgoed** te illustreren en te bestendigen.

Frank Nobels, schepen van cultuur van de stad Mechelen kaderde het haalbaarheidsonderzoek binnen de grote aandacht voor erfgoed en cultuur vanuit de stad Mechelen en de lange figurentheatertraditie die de stad kent. Schepen Nobels ging in op het belang van het partnership van de stad en Het Firmament en verzekerde dat het (t)Huis ook in de toekomst mag blijven rekenen op de **volle steun van de stad**. Hij wil samen **met de verschillende beleidsniveaus** - de provincie Antwerpen en de Vlaamse overheid - een **overleg starten** om het (t)Huis de ontplooiingskansen te bieden die het nodig heeft.

Daarna was het tijd voor de eigenlijke voorstelling van het boek *De boom op het dak. Verdiepingen in het figurentheatererfgoed* door **Marc Jacobs**, directeur van FARO. Als slot van zijn uiteenzetting werd het boek plechtig overhandigd aan Jan Vermassen. Auteurs en onderzoekers **Roel Daenen** (fase 1) en **Simon Smessaert** (fase 2 en 3) gaven vervolgens tekst en uitleg bij hun persoonlijke bevindingen en belevenissen bij het uitvoeren van het haalbaarheidsonderzoek.

Als afsluiter van het eerste deel voerde **Theater De Spiegel** een stukje uit de act *Bramborry* op, een gesmaakte kruisbestuiving tussen muziek en figurentheater.

Na de pauze was het tijd om de theorie om te zetten in de praktijk en werd het podium gegeven aan figurentheatermaker **Onny Huisink** (Speeltheater Holland). Allereerst werd hij uitgebreid geïnterviewd door Chris Dusauchoit, waarbij ondermeer zijn carrière en ervaringen als figurentheatermaker werden belicht en zijn visie op erfgoed aan bod kwam. Daarna gaf Onny Huisink in een workshop een demonstratie van zijn manier van werken. Enkele figurentheaterspelers werden op het podium geroepen en demonstreerden onder begeleiding van Onny Huisink een aantal figurentheatertechnieken.

Dan was het langverwachte moment aangebroken waarop de deelnemers hun exemplaar van het boek konden ophalen. Het evenement werd feestelijk afgesloten met een receptie, waar nog werd nagekaart over het goed gevulde programma en over de publicatie. Zo werd het slotevenement van drie jaar

onderzoek een prachtige **finale**, maar tegelijk ook een nieuw **begin**, het **begin van een echt (t)Huis voor figurentheater**.